

An American newspaper, printed in the Windish language, promulgating American ideas and principles to liberty loving Windish race
Published every Friday

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

Nájvékse i nájbole razsürjene vendszke novine vu Zdrüzensi Drzsélaj, steri vszáki réd vu Ameriki zsvoucsi vendov szlisnoszti szlüzsi.

Szhája vszáki pétek

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. OKTOBER 24, 1924.

No. 43.

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

LIBRAP PORCIJE NE POVÉKSAJO VÁRAS-KE PORCIJE

Yeakle polgármestra glasenýé je trno za dobro goriprijéto vu várasí.

Bethlehemszki prebiválei sesé-jo naj Libray nadale osztáne

Priseszten november pri odebéranyi do Bethlehemszki voutajouci pörgarje na tou tüdi voutali, jeli sze naj podigneu porcije pou mill-e ali nej. Csi do pörgarje voutali za tou, tou záto nede tou pomejnilo, ka do porcije vékse kak zdaj vu etom leti, ár na tou nede nikse potrejbescina, je pravo Yeakle polgármester zdaj té keden na Lions Club gyülejsi.

Polgármester je nej szamo tou zamerko ka nede potrejbno porcije podignoti vu priseszteno leti, nego tou je zamerka, ka z-dobrov adminisztrácijov váraszki esesztnice 1926 leta porcije zse lehko ponízsaýo eden mill i te meszto zdajsnýi 11 mill szamo, 10 mill-ov bodejo porcije. Polgármester je esese k-tomi tou zamerka, ka je za 1924 do 1925 leta potrejbno bilou porcije zdignoti eden mill, zatoga volo, ár szo tou od bregá do bregá mosztá sztroski tak zseleli, ali potémntoga zse porcije zse lehko ponízsaýo.

Tou polgármestra glasenýé trno doszta právi za tou, naj sze libray obráni, naj nadale gorisztoji, ár je trno doszta pörgarov zse na tou miszli, ka csi do novembra pri voutanyi na tou voutali, naj libray nadale gorisztoje, te do morebidti váraszki esesztnice na tou prisziljeni, ka do porcije mogli pozdignoti pou mill-e za té sztroske, stero de libray nüco, za steroga volo je klube kotrige na tou proszo, naj delajo na tom i naj dájo szvoje podpéranye k-tomi, naj bethlehemszki libray (knizsárnica) nadale gorisztoji kak doeti ma.

Policáji i Football vu Lehigh University

Preminoueso szoboto szo spiláj na Taylor Fieldi Brown and White i Dickinson football, ali bethlehemszki policáji szo odznoutra pri spili nej seseli szlüzso delati zatoga volo nej, ár je zdajsnýi novu solszki rezsim tak szkonoso, ka vu uniform oblecseni policáji szamo tak szlobodno idejo notri spilo glédát, csi plácsajo za szvoje notriudejnye tak, kak vszáki drügi. Tou szkonosanye je nej praviesno i zatoga volo szo policáji tüdi szamo tak privolní szlüzso delati, csi sze nyim na vöro eden dollár plácsa za nyigovo szlüzso, predetim szo szamo 3 dolláre dobubli za tou szlüzso kakkoli dugo szo tam bíli. Policájszki prejdnyik Halteman je vözglázo, ka do policáji poetomtoza rávno tak szlüzso delati okouli Taylor Field-a kak predetim, naj obránijo privátno lásznosz prouti touvajiji, ali odznoutra szlüzso nede trno na lehei prejk vzéti za toga spotnoga szkonosanya volo. Preminoueso szoboto szo solszki esesztnice zse na telefoni gorizézvali Chief Haltemana,

naj nyim posle policáje na szlüzso ár szo oni tou szkonosanye zse premejnili, ali on nyim je pravo, ka je zse keszno, ár je on szvoje lüdsztvo zse domou odposzlo z-szlüzsbu. Tak szo preminoueso szoboto policáji nej vzéti tao pri spili. Csákajmo, ka bode ete keden.

Lejpi Dár od Yo Eddie Klub-a

Bethlehemszke St. Lukes spitála szo z-lejpm dárom bíle obdarüvane od Yo Eddie Klub-a zdaj preminoueso szoboto. Té dár je bio dáni za deco, gde szí deca vu szvojem betégi veszélje nájde. Tou ka je Yo Eddie Club darüvao sze imenüje "The New Sun Parlor" "Odprejti Balkon" kama sze betezsna deca vu lejpmo vremenü vöodpela pod friske zrak. Pri tom ouszvetnom prejkemányi szo bíli nazoucsi váraszki esesztnice, spitálszki esesztnice i drügi, kí szo tou prejkedávanye seseli viditi. Za tou, ka naj sze té "Sun Parlor" goriposztaivi sze je nájbole szkrbo Dr. Buttler, peneze je pa vküper szpravo Yo Eddie Club, komi szo doszta lehko zahválí, ka je tou sumo vküper szpravo — stera vözaneszé okouli stirinájszet sztou dollárov — naj sze tou lehko goriposztaivi i prejk St. Lukes spitáli dá.

BOZSEN MUNSÁJN JE — DOBER CSEMÉR

Trej lüdi mrtelnosz od bootleggerszke palinke vu Bostoni, Mass.

Boston je tak poznáni vu Zdrüzensi Drzsélaj, kak nájodlocneszji, nájbole prestímanu váras. Prestímanoga várasa k-pozványí szlísi tou tüdi, ka naj ne bodejo vu nyem pítvine prepovejdanya skandáli, csi zse ednouk jeszte tá takzvána prohibicionszka právda. Ali vu Bostoni zdaj jeszte eden táksi skandál pouleg pítvine prepovejdanya, steri kre edne sztráni nikak ne zdrzsij za nyega te odlocseni znácsaj, kre drüge sztráni pa na tiszto listo namej szti té váras, na steroj szo tiszti gorizamerkanu, vu steri szo návadno nájdivjese orgije, lumpanye obdrzsáváli — csi je rávno prohibicia, ali szühöesa.

Historia sze od trej moskov glászi. Od trej neszmernoga zrásza, zdravi, moesni lüdi, kí szo od toga bíli imenitni, ka szo "na esízti píli szvoje". Tej trije neszmernoga zrásza moski szo preminoucsi keden trehno bojüvanye meli szmrtjouv. Ali na szlejdnye sze je szmrt záto li za moesnejo poszvedocsila, kak pa oni.

Ino mrtelnosz je palinka zroküvála. Bootleggerszka palinka, nájgroznejse fajte bootleggerszka palinka, od stero szamo zná kronika. Váraszki kémikuske szo konstatajrali, ka k-tomi przszpodobnoga eseméra szo nej odáváli vu Ameriki za palinko. Detektívje zdaj isesejo tisztoza níkákoga, kí je tém trém lüdem, Patrick Kingi, James Donovan i Charles Dempseyi, ondo tou "pítvino", stera ji odszelila z-etoga szvejta. Tou je prohibicia.

TRNO DOSZTA JE NE-SZRECSE CHICAGOSZKI VMORCOV ESCSE ENDA KRIVICA

1923-ga leta sze neszmerno doszta szmrtne neszrecse zgoudilo na orszacszi cesztaj

Census Bureau vu Washingtoni je zdaj dála vö officiálno glásenyé, po sterom sze vöpokázse, ka sze je 1923-ga leta na orszacszi cesztaj vu Zdrüzensi Drzsélaj 22,621 szmrtne neszrecse zgoudilo. Tou je 3,418 vees, kak sze je vu prevejsem leti szamo 17.6 bilou.

Statistikuske tou právijo, ka te pridátek z-drügov reesjouv telko pomejni, ka je 1923-ga leta na vszáki 100,000 lüdi 20.4 neszrecse szpadnalo na orszacszi cesztaj, dokées je vu prvejsem leti szamo 17.6 bilou. Census Bureau-ja glásenyé tou právi, ka na orszacszi cesztaj zgodjene szmrtne neszrecse racsunoga pozdiganye automobílov povnozsaveanye zroküje.

Neszrecse sze vu szledéso formo razdelijo:

Pri zselezniske pouti prejk hodbi zgodjene szmrtne neszrecse je bilou: 2,268.

Pri street car pouti prejk hodbi sze zgoudilo szmrtne neszrecse: 2,006.

Od automobilov zroküvane szmrtne neszrecse: 16,452.

Od motorbiciklinov neszrecse: 336.

Od rázlocsne vozsnýe zgodjene szmrtne neszrecse: 1,559.

Anatole France-a szo z-velkim táljemányom pokápali

Zvönréda z-velkim táljemányom szo pokópali velkoga písztáela Anatole France-a. Na sztoujezere lüdsztva je vzelo tao na pokópáleszi országa z-vszej krájov i doszta ji prislo esese z-tühinszki országov tüdi. Anatole France je nej szamo francuskoga národa, nego cejloga szvejta mrtvee, koga szpoumenek vszepovszédi obesusavajo.

Szkvarjeno flirtanye vu Chicagi

Na flirtanye, na nej oumorno líbézen je doubu volou eden student vu Chicagi, tak je pa vesino tou preminoucsi keden szrejde tüdi, stero je zse dosztrakrát napravo, na automobil szí szo ino sze vozo okouli po várasí, ka naj sze namejri na edno dámo, stera sze nyemi povídi ino ta sze malo vozila vküper... Na korneri Railroad i Foster streeta sze nyemi povídla edna tam posztajüvajúoca zsenzszka, stero je zaesno invitejrati na vozsnýu malo po várasí i vö z-várasa. Zsenzszka sze szmejála na pojbinom pozávanyi, kí je zse tríkrát okouli tisztoza bloeka prislo z-masínom ino jo li rátao na notriszédanye.

Gda je obstrím okouli prislo ino je esese bole proszo tou lejpo zsenzszko na eden "ride", je po szlüzsbu szkonosanyi domou prislo te lejpe zsenzszke mouz, kí je rávno policáji ino kí je pár minut poszlühsao studenta obesusavanye i nagovárjanye, potem je dojpréjao toga Don Juan-a. Witkower birouva ga je na 2 dollára kastige oszoudo za flirtanye i zvodjávanye.

Eden sofór z-tém touzsi Loeba i Leopolda, ka szta na nyem prepovejdano operácijo szkoncsala ino szta ga porobila od mostva

Nathan Leopold i Richard Loeb millionárszkiva vmorea szo oszoudili na szmrti vouzo ino z-tém dogotkom je tou neszmileno vmorsztvo prislo pomali vu pozáblenoszt. Ali zdaj szo znouva zbüdili gori tej mládi vmorcov szpoumenke.

Charles Ream, eden 30 lejt sztar soffór na 100,000 dollárov kvára povrnejnye touzsi tejva dvá millionárszkiva vmorea. Tozsbu zrok je tou ka szta vmorea Ream-a obesonklala, porobila od mostva. Ream je naprej dao, ka szta ga láni novembra 21-ga dvá mládíva esloveka napadnalo, z-éterom opoujila i potem szta szkoncsávála na nyem nedopüseseno operácijo. Od tiszti mao ne láda delati. Ka sto szo bíli nyegovi napádnice, tou je tisztoza hípa nej znáo. Ali kak sze je Loeb-Leopolda tozsbu zacsnela ino szo nyidva keje prineszle novine, je vesaszí goriszpoznáo szvoje napádnice.

H. M. Asthon, soffóra fiskális je preminoucsi keden napravo potrejbne sztopáje vu toj tozsbu. Pravo je, ka je na tom dugoványi vees meszecov delao, dokées je na szlejdnye tákse dokáže szpravo notri, po steri je oucsividno, ka szta millionárszkiva pojba rejszan tao vzéla vu tom obesonklanyi.

Nej doszta szledi, kak szo Leoba i Leopolda dojzadrzsali, szo nyidva vu policájszkoza právdeníka kanceláji zoucsi voucsi posztavili z-Reamom, kí je eden szlaboga zrásza, nevolen eslovek. Kak nyidva zagledno, je szkriesao: — Tak je, tou szta tisztoza dvá pojba, steriva szta me obesonklala!

Kvára povrnejnye tozsbu vendar gvina Charles Ream, ali trno dvojno je, ka bi mogo notri z-térgyati tiszti 100,000 dollárov. Loeb i Leopold lasztvoga imánya nemata, vu temlíci szédíta, tak pa na plácsanye nyidva níti z-tém nisesse nemre priszilíti, ka do sze z-kastiganya obhodejnyom prótíli nyima, csi ne plácsata.

K-doszmrtnoj vouzi je Caverly birouva tak keoj dao esese 99 lejt. Záto sze pa nede racsunalo doszta, csi po imení tezszoza telovnoga obesonklanya esese nyima na sínýek zvézsejo 20-30 lejt. Csi do szmrti vouzo i potem 99 lejt vöpreládata, tak pa vöpreládata tou tüdi.

Zsívisa cejne sze pozdigávajo

Zsívisi je cejna pá gori odísla vu Zdrüzensi Drzsélaj. Pa nájpre zdaj od junísa do szteptembra je 9. 10 gor odísla. Lajnszko leto etaksega hípa sze je dálo poznati, ka je cejna telko níze prisla, zdaj je páli telko nazáj gor szkoesila. Od 1917 leta decembra do zdaj 1924 leta szteptembra sze je cejna pri zsívisi szkoron 71 percent podignola kak je statistiesno vöpokázano od delavszkoga dugoványe minisztersztva.

Vu tej preminoucsi szedmi lejtaj sze je vu zdrüzensi drzsé-

Rázlocsek med Némcami i Vougrami

Vendar bi sze bole sikalo, csi bi etomi ártikulusi táksotitulo dáli, ka "rázlocsek med némskov politikov i vögrszkov politikov", ali míszmo tou szamí radi tak szpízszali, ár gde je politika dobra, tam je národ, lüdsztvo tüdi dobro, gde je politika vakrajzsa, tam szo pa politikuske, nyigovi podpéravci tüdi vu pekeo valon! Táksi rázlocsek je med némcami i vougrami, vu prvom je republikanszki szisztem z-predszedníkom, gde od lüdsztva odebrána vláda ravna ország, — vu drügom je pa takzvána "králeszka diktatura" brezi kralá, gde velki goszpoudje, grofevje, popevje i na vszáko zlocsinsztvo szpodobni stréberje ravna ország. Ino kakstécs sze nam mrzí, kakstécs bi radi píszali od tisztoza országa politike, gde vmorci na szloboscsini hodijo, neduzsni lüdjé, sterim previdejnye je tou, ka bi bougsi szisztem bio republikanszki, kak pa králeszki, szo pa zaprejti, itd., ne nihá nász düsnavejszt, ka bi nej píszali zse pá od nyega.

Eto pout szamo edno opazko prineszemo naprej od ednoga glásenya, stero szo rázlocsne velke amerikanszke novine prineszle, stero je tou, ka sto szo vsze prisli z-Columbus hajouvom preminoucese dní z-Némskoga országa vu Ameriko? Vu poutnikov listi sze z-szledécsimi iménami nájdemo: Ludwig Roselius fabrikant z-Bremena, Dr. Rudolf Mauser, Mauser-fabrik prejdnyí direktor, z-Elberfelda, Dr. Heinrich Sauter, Lowe masinszke fabrike direktor z-Berlína, Georg Wertheim, berlinszke Wertheim-odávnice lásznik, Robert von Mendelssohn, berlinszki bankár, berlinszke trzstveni ino indusztríjszke kamare predszednik, Hermann Riess, berlinszki Siemens-Schuckert lekeriski fabrik prejdnyí inzsenar, zvön tej fabrikantov i trzscov cejli sereg.

Odpüsesejnye nam trbej prosziti za tou dugo listo, stero szmo eti objávili, ali vendar sze z-té liste vöobcsüti nej szamo tou, ka koga, nego kakse lüdi posle Némski ország vu Ameriko? Szvojeja indusztríjszkoza, trzstvenoga i penezárszkoza zsvlejnaya nájodlocneszejse, nájoumornejse na-

laj szamo vu trej várasaj zsvívis ponízso i tou szo Detroit, 0.6 percentov; Minneapolis, 0.3 i Kansas City, 0.1.

Zdaj szmo zse tá prisli, ka vszígár vise ide sztroski cejna, nej ka bi sze cejna doli písztíla, dela i zaszlüzszka pa doszta menyé jeszte kak pred szedmi lejtaj.

mesztníke, ednoga delati zselejoucega országa vérsztvenoga zsitka reprezentátése, od steri níti eden ne príde záto eszi, ka bi amerikanszke némce za némski reakcionárszki párt vküper szpravo, organizejro, ali ka bi peneze pumpao od amerikanszki némcov, nego záto, ka naj trzstvo naprávi z-Amerikov.

Zdaj pa poglednimo, kí prídejo z-Vogrszkoza országa vu Ameriko? Sto szo tiszti lüdjé, stere Vogrszki ország, kak szvojeja národnoga zsvlejnaya reprezentátése eszi posle vu Ameriko? Zadravetz püspek, kí vu bejle politike szlüzsbí príde vu Ameriko, Ludwig Ernő, bívisi caszarszki konzul, kí sesé amerikanszke vougre organizejrati za Horthyov ország, Kőrössy pop i Hermann Zsvéglár, kí za Národnó Zvézo pobérajó. Tej prídejo vu Ameriko, kak Vogrszkoza országa officiálni namesztnice, té preberéjo vö na Vogrszkom na tom, ka naj med sztáre domovine i nouve domovine vougrami vezálisese obdrzsíjo.

Jeli sze po táksom trbej esüdivati na tom, ka Amerika rejszan z-postüvanyom i koga országa junásko bojükoga országa junásko bojüvanye za szvoje národno i vérsztveno ponovlenosz, jeli je esüda, csi szo amerikanszki némcí napunyeni z-vüpaznosztjov, z-troustanýom ino zavüjno glédajo prouti sztároj domovini, odkée povídi ino oumorni trzstveni lüdi cejli sereg poglédne prejk vu Ameriko? Ino jeli je esüda, ka je Amerika nezavüjna zoucsi tisztoza Vogrszkomu országi, od steroga szamo te vzeme znánye, csi páli edna bomba explodejra na ednoga zsidovszkoga zsenzszkoga drüst va báli, ali eden vdárec trejcsji vu parlamentí, ali pá ednoga novejsega vmorca mentüjejo gori na birovíji? Jeli je esüda, csi sze nam zaednim bole mrzí tiszti vogrszki szisztem, steroga trzstvene i vérsztvene namesztníke nigdár nevidimo vu Ameriki, ali steri po csuporaj posíla eszi hecckapláne, krvízsedne püspeke i Národnó Zvéze iména pom-pajoucese násztave kollektore?

Tou je razlozsénye tomi, ka Amerika ne vzeme znánye od vogrszkoza národa isztinszke vrejdnoszti rávno te, gda od dnéva do dnéva z-véksov pazkov i prijaznívosztjov gléda delajoucega Némskoga országa morszki bójo záto, ka naj té ország znouva nazáj prevzeme szo jo zgübleno pozícijo med kulturímí národami.

AMERIKANSZKI Szlovenčov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940

Száko pismo poslite

512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Talijanszkoga Diktátora Csüdno Nakanejnye

Mussolini talijanszki fascisti ministrszki predszenik, diktátor i napravleni "hereg", ki je esese pred bojnov trno máli i prouszen eslovek bio, szamo eden szociáliski novinpszátel ino ka je zdaj na tak viziko polico priso vu ednom velkom országi, od stere vise zse nancs nemre pridti niscse, kaksekoli sztvozejnye je, tou je tüdi bojna napravila ino po bojni naszledüvajúouse zmeslinge. Mussolini je voditel grátao tisztoj esuori, prouti steroj sze duge lejta osztro bojüvao, tak je on grátao fascisti voditel, potem ministrszki predszenik i diktátor vu Talijanszkom országi ino keoj k-tomi ga je Victor Emánuel krao vóimenüvao za hercega, toga razbijász-toga, szvetszke vidme premünávajúousega decsáka, ki je nigda szvoje pozványe, krüha szlüsz kak zidárszki inas zaesno.

Ali zdaj od drügoga jeszte gucs. Od toga, ka kaj namiüvava Mussolini nájnovejse? Tou, ka vu Rimi sesé dati goriposztaviti szvejta nájkvsko zidüno. Táksé neszmerne zidüne sesé viditi te diktátor vu talijanszkom glávnom vársi, ka bi New Yorka na 30-40 stókov vizike zidüne szamo mále kuesice bilé prouti tisztoj. Mussolini-a nakanejnye je ednoga na 88 stókov zidüne kolossusa gorizidünye, steri hram bi sze na 1,000 fuszov sürki zdigno nindri vu Rimi.

Meszto je esese bár nej vóoznamejnyeno, szkoron je tou edno nájszmetnejse pitánye, ka gde bi bilou mogouese na szredüni vu Rimi edno táksó ne-

szmerne zidüno goriposztaviti, brezi toga, ka bi tiszta zgdovinszki hramov znamenitoszt kvarila. Vu tou nesese privólti Mussolini, ka naj bi na zvónejsny fundosaj bila, goriposztávlena tiszta arkitektorszka esüdna náprava.

Ali tou je nej jedina zsmécsava. Glávna zsmécsava je, ka nega penez, penez. Fascizmusi, kak krvízsednómi vladár sztvi bi rad piramidáliski szpoumenek posztavo z-touv neszmernov zidüno Mussolini, ali prisziljeni záto na szlejdnye previditi, ka je nyegova oblásztivnoszt, zmozsnoszt trno mála prouti sztarszki hípov farao-jom i caszaram. Neobravnáva Mussolini z-robosztva szlüszencov nezraesunanimi jezérami, steri szo z-rek-vami i z-eszsztnekom zsviteli zsviteli ino oblejke szo cilou nej meli. Z-szirouvim materiáalom, z-mramorom i z-lejszom tüdi neobravnáva talijanszki diktátor, esi nema penez, z-sterimi bi tiszto vóplácsao. Tak je pa trno mogouese, ka Mussolini-na velkoszelejnya nakanejnye na Bábelszkoga törma sors pridde.

Vszáki cslovek lehko dobí lejpi kejp, esi szí vküper prispara táksé tiketi, stere dobí pri Csáli Löwy-ji, gda Cipele küpi. Csáli Löwy je zdaj nej dávnó napravo eden kontrakt z-ednim chicagoszkim fabrikantom za pét jezero kejpov i z-tej vszáki küpüvajúousei dobí szvoj kejp, ki vküper na dejva szvoje tiketi, stere dobí pri cipelelov küpivali.

ne esteti, stere szo po táksém jeziki píszane, steroga szamo z-polojna láda, zná ino tou tüdi szamo — v-gucsi.

Vörvali szmo persze nasemi SZLOVENSZKÓMI prijáteli, gda je pravo, ka on lezsez esté i bole razmi VOGRSZKE novine, vogrszko píszátelsztvo, esi bár szmo szploj gvüsi, ka bi nej znao pét vogrszki rejcsi BREZI falinge doli szpízati, ali on záto RAZMI ino tou je pri nyem glávno, kak pri nájvecs táksi lüdi. Na tou szmo nyemi gordáli edno pár vogrszki rejcsi, stere on dobro razmi i zná, ka pomejnijo, naj je obrné na nas jezik, potem szí je bogme vesaszi na globoki zacso premislávati, gda je niti edne táksé rejcsi nej znao na szlovenszko obrnóti. Tou szo pa táksé recsi, stere sze morejo nücati vu píszátelsztvi, ár brezi steri je nej szamo popolno, kurtavo píszanye, nego nerazmeto tüdi. Vszáki jezik je szamo tak lejpi i glatek, esi doszta rejcsi má, nas jezik je rávno zadozta szinomaski vu recsáj i pouleg toga esese zapüsceni, zaosztányeni tüdi, pa te naj esese itak — povejmo — vu ednom ártikulusi meszto 300 rejcsi, stere jesztejo, szamo 100 rejcsi nücamo, tiszto more grdo píszanye bidti, ár szamo vu edno formo rogácese, kak klapoutec. Tiszti jezik je lejpi, popolen, steri doní, zuní od obilni rejcsi, kak nájvecs kulturni jezikov.

Tiszte szlovenszke recsi, stere mí vu gucsi nücamo, ár ji nevejmo, ali stere szo trno potrejbne ino sze vu vszákom jeziki esesztou nücajo, edno pár eti notri pokázsemo nasim estejousim, ár szmo gvüsi, ka doszta táksi lüdi jeszte, ki szo nancs nej znali ka znamenüjejo:

Nászhaj — eredmény, siker	Razprávlánye — tárgyalás
Nászlad — hatás	Razlozsénye — magyarázat
Napádánye, vdér — táma	Násztava — alkotás
[dás, merénylet]	Prilozsnoszt, szlúsnoszt — [érdek]
Bívoszt, bívatek — lény,	Prisztojni — illetékes
[lényeg]	Rozsjé — fegyver
Szásénye — meglepetés	Oborozsüványe — fegyver-
Premejnba — forgalom	Znamenito — fontos [kezés]
Znamenito — fontos	
Oumoren — Komoly	I tak nadale.

Tou je szamo trno-trno malo tiszti szlovenszki rejcsi, stere malo szlovenčov pozna, nájmre tiszti ji nevejo, ka znamenüjejo, ki vogrszki tüdi znájo i vogrszki estéjo, ár sze oni malo brigajo z-szlovenszkim jezikom ino med tejm jesztejo táksi lüdjé, esi vesászi v-rouke vzemejo szlovenszke novine ino stere rejcsi nerazmijo, te tak právijo, ka je nej dobro píszane, prej ka oni tüdi znájo szlovenszki ali táksé recsi szo esese nej csüli.

Ki sze scséjo navcsiti táksé szlovenszke recsi, stere szo do eti mao nej razmili, tisztim topla porácsamo vogrszki-szlovenszki rejcsnik (MAGYAR-VEND SZÓTÁR) steri sze lehko dobí vu M. Szoboti pri Fliszár Jánosi, vpok. vucsiteli. Edno pár ji esese jeszte vu nasem reditelsztvi tüdi. Vszákomi je na haszek, ki szí té rejcsnik küpi.

Zdaj v-Szoboto

ETE VREJDNOSZTI PRÍDO NA ODAJO

100 — Kolaposov — eden po ednom szo vrejdni do \$5.95, odámo je za \$3.89

Zsídeni i Flannel Oblejcsi, — eden po ednom szo vrejdni do \$18.50 odámo je za \$12.50

Decinszki Kaputje od 3 do 6 velkoszti, Speciálna cejna \$5.75 i vise

Vsze pamutni Sveterje \$2.95 i \$3.95

Sport Kaputje brezi ali z-prémaszti golejri \$15.00

Szamo Zdaj v-Szoboto

Goodman's

16-18 E. THIRD STREET, BETHLEHEM, PA.

KONCERT KONCERT KONCERT KONCERT

Szenzácia!

Nóvoszt!

Lamprecht Mici

od Vogr. Orsz. Král. Igreakadémije diploméraná piáne i popejvke tanárkinya.

Z-szvojimi vucseniki notripokázajúousei KONCERT tekoucsi meszecz szle'dnye dni obdrzsi. Tak tanárkinya, kak vucsenicke sze mocso pripravljajo na te egzájmen, naj ocsviveszno notripokázsejo szvoje znanoszt, stero szo sze návcsili.

Koncerta dén, meszto i popolen program sze pridoucsi keden zglászi.

Nóvoszt!

Szenzácia!

KONCERT KONCERT KONCERT KONCERT

Dr. Thomas P. Culhane

OUCSNI SPECIALISTA

Ocsi vizitejra.

Ocsále dobro zglíja.

127 W. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.

?? ? Zakaj te plaesüvali za vas kejp, esi ga lehko ksenki dobíte pri Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa. Sparajte tiketi do \$25.00

VELKO dobroto vesinite, drázi szlovenci, esi sze v-storaj szpomenéte, ka szte vu nasi novina esteli glasüvanye.

SZTABLANO POSZOJLO GRÜNTALASZNOSZT

prvo ali drügo vu vszáksém vrejmeni dámo

Mí küpimo ali odámo Grüntalasznoszt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue, Chicago, Ill.

pouleg Western Avenue Telephone Seley 6050

Vu premüncüsi 20 lejta szmo nase dugóványe pri Küpüvanyi Sztábl-noga poszójila, Grüntalasznoszt, vu zvonnejnye országe penez i sífkárte posilánye znájvéksov zadóvolacsinov szpüni vszákom.

Vszákomi onomi, steri sesé szvoje rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácska, z-Szlavonije ali z-Vogrszko eszi szprávití mí szprávití vsze potrejbne píszma za tou potrejbne brezi vsze sztrokov.

PENEZPOSILANYE

Mí dolláre posilamo vu Prek murje, Bánát, Bácska, Szlavonije i na Vogrszko.

Gvüsenosztí-Kiste

Mí zárendo dávnó Ozúsznosztí kiste za \$3.00 i vise na leto

Preszelítev

Vszém postúvaním szlovencom naznánye dámo, ka naso

Army and Navy Baoto

zdajсныega meszta 421 E. 3rd Streeta Novembra 1-ga prejk odszelimo pod

303 East Third Street
Cor. Third & Taylor Sts.

Nase nouvo meszto de doszta lepse, kak eto zdajсныe i zatoga volo sze vü-pamo, ka do nász szlovenci poetom-toga bole podpérali, kak doeti mao.

Paul Jaslow Stores.

"Merode" Szpoudjen Gvant za Zsenszke

Táksi, steri sze sika i prílicsno sztojí

Tou blágo je zaisztino fájno méhko i za toga volo na tejlí trno dobro toploucso drzsi.

Vészti—Dobro blágo, z-viziki ali z-niziki sinyekom sinyekom z-polojno ali z-cejlími rokávi \$1.25 i \$1.50

Lacse—Fájne tople duge ali krátke \$1.00 \$1.25 \$1.50

Union Suiti—Cejlí i nej cejlí \$1.00 \$1.25 \$1.75 i \$2.00

Union Suit—Szploj kuszti \$2.00 i \$2.25

Rokávje i Lacse—Szloj kuszti \$1.50 falat

Vészti—Szploj kuszti i topli \$2.25 i \$2.50

Vészti—Zside i pamuk zmejsani \$2.00 i \$2.25

Lacse— " " " \$2.25 i \$2.50

Union Suiti—Zsidene i pamucsni \$3.25 i \$3.50

Decinszki Szpodjen Gvant—Szrakice z-dugi ali z-krátí sinyekom, zdugi ali krátí rokávi 50, 60, i 65c

Lacse— " " " 50 i 60c

Decinszki Union Suiti— \$1.00 i \$1.25

Decinszki Union Suiti—od 8 do 16 lejt, niziki sinyek i krátí rokávi. \$1.00 \$1.25 i \$1.50

MOSKI UNION SUITI

Dobro mocsno naprávleni, fájno i sika sze na tejlí Speciálna vrejdnoszt \$1.50

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS. BETHLEHEM, PA.

Obveszelíte Vas Dom ino Zsítek z-Igranyom!
NOUVI
COLUMBIA
Fonográfje

Prineszéo veszélnozt cejlój familíji. Cejna je od \$25.00 vise. — Telko vszáki cslovek na lehki plácsa.

Plácsate, kak te nájlezsj mogli. Ali esi vász beteg doszégne, ali te brezi dela, vam je nej potrejbno plácsati, tecsász ka pá nete delali.

KSENKI VAM POKAZSEMO KAK TE FONOGRAFJE IGRAJO I VU VAS DOM PRIPELAMO

Zdaj szmo doubili nouve rekorde, prídte knam i poszlúnte je.

10029—Vigadjunk (Nádor Jenő)
Szeretnék Május Éjszakán

10022—Volga Keringő
Tul Az Operencián

25005 F—Sirotek
Kajne Bila Bi Vesela

25003 F—Vaska Serenada
Nas Macek Je Pa Sam Doma

Phillips Music Shop

14 East 3rd Street Odprejto po vecseráj

FORD, HERCEG INO ZGODOVINA

Henry Ford, poznáni automobilszki krao sze je zdaj ednouk z-krvním hercegom túdi pajdásivao. Nájzádnyi keden je vu Detroiti hodo waleski herceg ino je gouszt bio "automobilszkomi králi". Ford, kak prílicsen i privadjene pámeti cslovek, je prve notripokázao szvoj neszmerno fabriko waleskomi hercegi, angolszkomi trouosa órocsníki ino nyemi je pokázao, ka na kakse esúde je szpodobna Amerika. Ino ár sze je herceg popolno vónacsúdivao, Ford ga je potem pouzvao vu szvoj dom, gde je "dinner party" dao drzsati na nyegovo postenyé.

Ka hercegi kakse je previdejnye od Forda, kak od hizsnoga vértá, tiszto znábídti szamo vu szvojem zavüpnom krougi ovádi vö. Troustamo sze, ka dobro previdejnye má, esi rávno tou troustanye národíne skoudi, pa ne haszni. Zájenno je z-velkov povidnosztjov mogo glédati velko fabriko, na stero esúdnoszt je rejszan vrejdmno idti glédát ino gvüsnó je z-nisterními táksega hípa gladkími recsámi prelo-mo konvencionálnoga pripoznanya formo.

Nego nálezsni szmo na tou, ka esi je angolszkoga trouosa órocsník naprej prineszo med poguesávanyom tákse pítanye, tákse dugoványe, sterim je niksa briga nej k-gousztvi ino k-automobilrdjényi. Pravpovejdano nálezsni szmo na tou, ka esi je od amerikanszke historije nadaljávaó poguesáva-

nye z-amerikanszkím automobilkrádom?

Ford je nej dávno ponovno túdi notri poszvedocso tou, ka amerikanszka zgodovina ino nyegovoga razmejnja nívó zadoszta na bojnszki nogáj sztojí med szebom. Nákkelko bi intere reszántno bílou, esi bi sze angolszki trouosa órocsník na tisztoza nyegovoga prerodníka zezávao, od steroga szo sze tisztoza hípa officiálno odtrgnole amerikanszke kolonije ino na tou bi Ford z-lüblénov nevejdnosztjov, z-onov prejdnyosztjov, steroj je níkak nej potrejbno na automobila technicsno znánye, etak pravo: "Is that so?" Trouosa órocsník bi pa drügoga zamerkanye nej znao povedati, kak eto: "Well, well, well..." Ino zgucsávanye od historije bi sze odvrdno, ár zakaj je od táksega gues, stero je ednómi záto boleznó, ár na nej zselno preminouesoto szpomína, ovómi pa záto, ár nevueseno, vezdásnyoszt razesemerí.

Ford je amerikanszke civilizácie sztoú percentní produktum. Waleski herceg pa? Well, waleski herceg je eden vrli mládi cslovek, sterómi níka nej trbej znati ino záto itak lehko osztáne vrli. Lüsna frlika bi sze lehko píszala od toga dogotka. Ali sto bi píszao? Sto bi vüpaó píszati?

DRVA!

Dobra szüha DRVA sze dobíjo primeni vu vszáksem vrejmeni Zapovejte szí je vu reditelszti 512 E. 4th Street Beth. Pa.

JOHN TEMLIN
R. F. D. Box No. 264

(Okt. 17, 24, 31.)

KAKSE NÁRODNOSZTI JE BIO COLUMBUS KRISTÓF?

Stúkanye od toga, ka kakse národnosztí je bio Amerike gornájdítel, — Talian je bio ali spanyol?

Zse od sztotíne lejt mao sze na tom stúkajo znánci, lüdjé, steri sze za znánce seséjo szkázati, ka Columbus Kristóf, Amerike gornájdítel, kakse národnosztí, steroga országa szín je bio, jeli je talian bio ali pa spanyol? Kre edne sztráni ga okorno za talijána glászijo, kre drüge sztráni pa za spanyola.

Nájzádnyics je vu Londoni na Angol-Spanish Society-a gyülejsi W. R. Mansfield jezernik naprejdávanye drzsao. Vu szvojem naprejdávanyi je nájoumornejse kre onoga previdejnya vödrzsao, ka je Columbus spanyol bio.

Mansfield jezernik je zse dávno oprávlao z-Columbusa zsvilejnyom i delavnosztjov ino je na Anglo-Spanish Society-a preminouesi keden drzsánom gyülejsi vözglászo, ka szvojega szküszenya, brodjénja nászhaj vu krátom cajti na ocsivesnoszt prineszé ino sze trousta, ka poetomtoga de velki szvejt z-gvüsnoga násztaja nácsise previdenye meo na Columbusa gledoucs.

Po nyegovom previdejnyi tiszti dokumenti, steri Columbusa talijanszko národnosztí potrdjávaó, szo obszvojno hamisni, pa nájmre natelko prouszno pohamísnüvanye, ka je

FÁRBANYE

Gda de vam potrejbno hram cdnotra ali odzvóna fárpati nepozábte mené gori poiszkati ali naznánye dati. Vsze fárbarszko delo vu nájkracsím vrejmeni za primejro cejno vesinim.

STEPHEN POTTER
SZLOVENSZKI FÁRBAR

519 E. Morton Street
Bethlehem, Pa.

Restaurant Odpéranye

Szpostenyom naznaním vszém szlovencom, ka zdaj v-Tork Oktobra 21-ga, pod 102 E. FOURTH STREET szvoj nouvo notri szprávléní

RESTAURANT
OUSZVETNO ODPREM

Proszim od szlovencov prijaznivo podpéranye

A. GONDY, lásztník.

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom Primeni sze dobíjo nájbougsi globi v-poszvejte i szaksalekteriska náprava, stero sze pri hrámi i biznici náca.

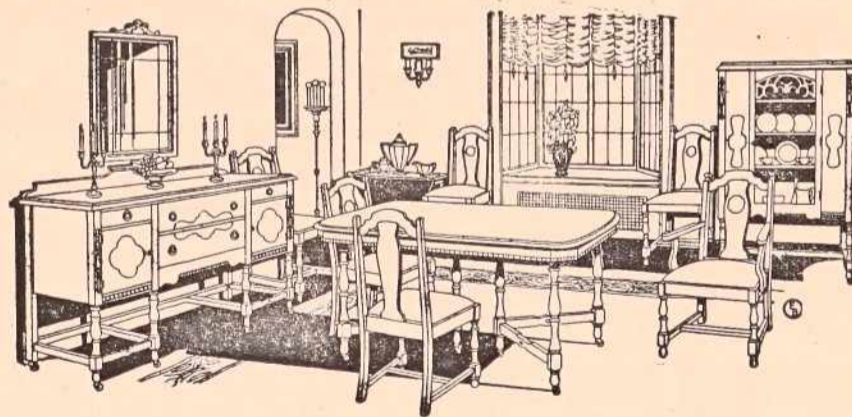
za isztino szászno, ka szo do eti mao níkáki tiszte papére za práve dokumente drzsali.

Mansfield právi, ka sze je Columbus Kristóf na Spanyolskom vu Ponevedri naroudo.

Zvönrédna Fálócsa Je Zdaj Ponüdjena --- vu Howell Furniture Store 126-128 E. THIRD STREET Cor. Webster, Bethlehem, Pa.

SZELITVI ODAJA

MI SZE MOREMO SZELITI — Ino za toga volo moremo cejlo nase blágo vöodati, ár nemo meli meszta kama bi zdejvali, záto ka nase nouvo meszto escse nede gotovo. Cejne szo trno ponízsañe. Ví znáte ka je Howell vszígdar dobro pohistvo odávo i tak rávno zdaj. Vszáki kúpüvajoucsi je zadovolen, ár dobí dobro blágo za nisziko cejno i prijaznívo vöobszlüzsávanye.

10 FALATOV OBEJDNE HIZSE POHISTVO \$139.00

Zdelano je z-lejpoga orejovoga leszá. Medtém pohistvom jeszte eden mäszi ven buffet, eden szto, eden china kabinet, eden zapérajoucsi szto, pét sztöncov i eden naszlonyacski sztolec zledrom notrioblecseni.

Rédna cejna je \$225.00

Vaso Szpanyé Hizso lehko notri szprá-vite z-Pohistvom szamo za \$129.00

Tou v-szpanyá hizso pohistvo je znájprednyejsega amerikanszkoga ali francuskoga orejovoga leszá zdelano vu trno lejpój fárbi i pohistvo je mocsno. Tou pohistvo sze pripraví vu moderno meszto. Jeszte velka posztela, velki dreszer, sztolica, zibanszki sztolec, garantérani spring, dober matroc, dvá velkíva vankisa, toplá dupliska koca i eden 9x12 kárpet.

Csi bi sze zouszedno odávalo bi kostalo vecs kak \$200.00

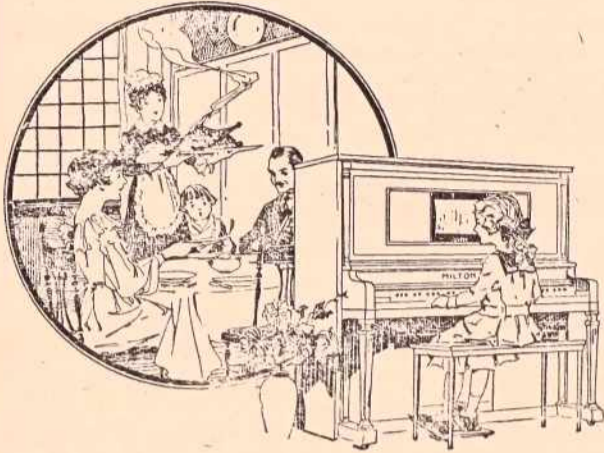
Za Cejli Hram Pohistvo KSENKI!

Edno tiket dámo z-vszákim dollárom steroga plácsate vu toj szelitvi odaji, esi za sztári dug ali zdaj na nouvo kaj kúpíte. Z-tejmi tiketi lehko kaj dobíte, gda mo tiszto senkano pohistvo rázno tálali. Kak vecs tike-tov te meli, vsze bole szte gvüsní kaj dobíti na tiszto m tálanyi, záto pa proszite tiket za szaki dollár steroga eti plácsate.

POTREBÜJETEKÁHLE, POPLANE KOCE INO
VINSZKE LAGVE ?Pridte k-nam i poglednite nase blágo. Vinszke
LAGVE zdaj po znizsanj cejni odávamo.**P. MICHELSON**

223 E. THIRD STREET, BETHLEHEM, PA.

Zakaj Nemate Nájbugse?

Vász sze rávno tak dosztája kak sterogakoli. Vi zsmetno delate za vase peneze záto pa scéte **PLAYER PIANO STERA DE VÁSZ NA VEKE DRZSÁLA.**

NASE DO i PRI GOODENOUGH szte gvüsnj ka dobite dobro vöobszlüzsávanye i vekivecno zadovolcsino.

Nasi terminusje szo trno tak notri vtálani, ka je vszáki zadovolen i cejna je trno primejrna. **MI SZMO OUDALI ZSE NASE BLÁGO PREVNOUGIM VASIM POZNÁNCOM,** kí vam vszi lahko povejo, **KA JE TOU TO MESZTO GDE DOBITE NÁJBUGSO GOSZLARSZKO SKÉR I POTREJBCSINO.**

PRIDTE GDAKOLI—MI VÁSZ RADI VIDIMO

GOODENOUGH PIANO CO.

(Odprejto po veeceráj, csi nam prve naznánye dáte)

534 MAIN STREET BETHLEHEM, PA.
BELL PHONE 812.

Telefonérajte nam i nas automobil po vász príde.

Bell Telephone 2678-R

Naznánye Szlovenci!

Szpostenyom naznánye dáva vszém postüvanim szlovencom, ka szva

BALKÁN BOTTLING WORKS

iména szouderszko trzstvo prejk vzela, z-sterim va posteno i rédno szlüzisla náj podpérájoucse. Prosziva postüvane szlovence za podpéranye.

Németh i Gajnik

1738 E. Mechanic Street Bethlehem, Pa.

Niszika Cejna**Na Vszej Decinszki Kaputaj****\$6.75 do \$12.75**

Zsenszki Kaputje jeszteje va le'pom ve kom

PREBÉRANYI

PRELEJPE VREJDNOSZTI

od \$24.75 do \$85.00

Szkrblíve zsenszke te kúpüjejo, gda je blágo esese nej vöprebráno. Pridte zdaj, ár zdaj esese lejpo blágo dobite.

TOU BLÁGO SZMO RÁVNO ZDAJ DOUBILI

SIMON'S

8 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

OBLÁCSNI MRÁK

Po Kabos Edeji z-vogrszkoga

(Dale i konec)

Lesesio sze betezsnika obráz ino med sterim szo sze nyegove ocsi nepresztnoma ne zsenszki poesivale, naednouk sze je szamo na zsaloszti etak zdejmo:

— Hja te szam mocsen bio, zdaj szam pa szlab, kak sztári pesz... Te szam esese dober bio za mozsá, ali zdaj...

Nej je szkonesao notri. Od hrama je edna mála pét lejt sztara deklieska bejzsala k-nyima, vu mater sze zgrábilá ino sze szmejála. Potem je gorizskocila ino je szvojo málo, lejpo glavou tápodrzsála na ocséva brlizgaszti, zsuti obráz. Na sztarcj je na edno szekundo niksa szlaboszť vzéla moucs ino na sztároviesni, na sürki je küs no te mále deklie glavou, ali potem je vkraj obrno szvoj obráz ino je zápro ocsi. Dejte je prejk bejzsalo na drügi sztrán, tam je znouva scsélo zacsnoti spilo z-betezsnikom, mati je esese rátala tüdi, ali Bertók István je na truce zaprejte drzsao ocsi ino spilo, küsüvanye, szmej je tak trpo negibno, kak eden mrtvec. Vu zádnym cajti je tou nyegova isztinszka návada bila. Na szlejdyne je zsenszka gorizdig-nola dejte ino sze pomali notri posetávála zsnym v-hizso...

Z-dívjim mantrányom szo popolni dnévi bantüvali potem sztarca. Tiszto sztáro erkanye, ka "mladoszťvo vörje vu zsenszki ino sze dvojúje vu Bougi, sztárinosztvo sze je k-Bougi obrnolo ino sze nezavüpa vu zsenszki", sze je sztrasto opoutilo na nyem. Dokées je gli na szvojo sztároszť vu zsilaj esüto tiszto nezvüzdáno moucs, z-sterov je vu mládom vrszti vszákoga vu esüdivanye szpravo, szmejao sze je na tom, csi szo ga kárali, ár sze je obrétrjim ozseno ino szí je mládo zseno vzéo, ali od steri mao ga je eden grdi beteg zgrabó ino sze je na ednouk szpotro, kak eden pokvarjeni masin, nej sze je mogo odszloboditi od one miszli, ka zavolo nyegove nemáratnoszťi ga vszáki kára i preklinya, zsená tüdi. Csi bi sze mláda zsenszka szamo ednouk krejgala pred nyim, csi nyemi szamo ednouk v-ocsi vrzse, ka jo za neszrécno djao, te sztári eslovek bi na gyálni zaszmējano znáo nazáj vszejesti. Ali zoucsi onomi pokornomi mucsanyi, z-onov potrplívov poje páli tak csinio, da bi szpao. Ino ka bi tou mucsanye, ka bi tiszta podánoszť isztinszka bila, tou je dönok nej mogo vörvati.

Eden veesér, gda je z-senzka szpát szprávilá szvojo málo lesér ino je prejk priso k-nyej, Bertók István je doli szej na nyéno posztelo ino brezi vszákoga zacsétka sze je etak zdrou na zsenszko:

— Zakaj pa zadüsavas vu szébe, zakaj me ne prekunés ?

Zsená je presztráseno glédala na nyega.

— István !

— Káraj me, preklinyaj me, ali nerédi sze, ka szí prijaznívo dobra k-meni.

Zsenszka je vu gyocs szpádnola ino je szamo na tou proszila mozsá, naj jo bole po túloma mantrá, naj nezbüdí gori dejte. Betezsnik je na esemeaszti brumbráo ino po szvojoj návadi sze notri potégno vu posztelo, ocsi je zápro. Zdaj je páli tak csinio, da szpao.

Nisteri pár dnéov je minoulo, sztári je nepresztnoma mucsao, zsenszka ga je pa obravnávála, esese doszta bole szkrbno, kak pred etim. Máloj Huski je po veeceráj tá trbello idti k-papinoj poszteli, ka naj na noucs szloboud vzeme od nyega; ali sztárec je szamo zaprejtimi ocsámi, z-vküper

sztísnenimi vüsztami trpo deteta mítanye ino nej bi pogledno na nyé niti za szvejť. Tak je esüto, ka bi za tou dejte znáo odpüszťiti materi. Ona je pa nej scsela nyemi odpüszťiti, no csi bár je nej znáo, ka zakoj volo bi nyej trbello odpüszťiti.

Gda je na ednom popoldnévi sztára Heléna páli brbotála z-drzsínov ino je páli szpomínála csemér. Bertók István je z-neszmernov támnoszťjov esako na noucs. Té je szkricésao na zseno, stera je dejte obínovsi szpála:

— Zsenszka !

Za edno szekundo je tam szedo pri nyej. Sztári eslovek je bezsecski glédao na nyou, ali vesaszí je znouva zápro ocsi.

Vu noucsnom toplom lüfti je zadüseno priso vö nyegov glász:

— Bujem te, zsenszka, prve kak bi tí mené bujla...

Zsená je trepetlívó, na zsalosztni poszluhsála ino je tou miszli, ka Bertók István vu támnoszťi, nepriszzebno gucsí. Nanes je nej odgovoríla nyemi. Sztári eslovek je vu esémere priso ino je bole na glász pravo:

— Bujem te...

(Na tühi, kak edna molítev, sze je esülo: "István !")

— Bujem te... Ali mi ovadi, na koj esákas, zakaj me obravnávás, zakaj me ne preklinyas ?...

Gori je szej vu poszteli ino je na nyou glédao z-drevénimi, glaszojnatnimi ocsámi. Zsenszka je kríesájoucs bejzsala prejk k-deteti. Na glász je molíla Bogá, kak je lí mogla ino je szvoje rame vöpreszťrta ober na tühi szpájoucséga deteta. Pár minut je sztári eslovek szamo szedo ino poszluhsó, zsenszka je pa zaednim potühomá molíla, potem je pa na nágli goriszťánola ino je notri odenola dejte. Gda je odprávilá z-tém, pomali je prejk sla k-mozsévi.

— Buj me, István, mené pá dejte tüdi. Dvej noucsi szam szí miszli zse jazs tüdi na tou, ka mo za tebm sli, csi nász tí eti povrzses, ali csi szam glédala na ono dejte, esütila szam, ka nemo mejla moucsi. Vmouri nász.

Ino je doli nagnola glavou, tak da bi szmrten vdárec esákala.

Bertók István je pa szkricésao ino sze je na hrbet vrgo, pa je zacsno joukati, kak edno zbito zsvínese.

— Prejdete... prejdete... Pfüj, kaksí ruzsen hüdobnyák szam jazs...

Potem je doli zápro ocsi ino nej je seseo vees gori odprejti.

ISZKANYE

LUCZU SANDOR, rod. v-Petrouvci, Luczu Györgya, isesem za znamenitega dela volo. Proszim nyega, ali nyega poznájoucse naj mi naznánye dájo gde prebiva, pred dvejt letoma je vu bethlehemi prebívao. Átresz: Luczu Sándor, 415 Bund St. Elizabeth, N. J.

ISZKANYE

Isesem edno dobro zsenszko, stera zná vu Restauranti v-künyí pomáhati i zná dobro külati. Dobro meszto i dobra plácsa. Zglászi sze lahko na delo gotova, na ete átresz:

A. GONDY

102 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

ISZKANYE

Isesem edno 13 ali 14 lejt sztáro deklino, stera bi za rédno plácsó po solszkom vrejme- ni 2 deteti pázila domá pri hrámi. Átresz sze lahko pozvej vu reditelszťvi 512 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

Vöodávanye

vu

M. KLEIN 321 EAST THIRD STREET
BAOTI. TRNO DOSZTA VÉKCI I MÉNSI**OSZTÁNKOV**

bode vöodáno zdaj v-Szoboto OKTOBRA 25-ga.

Tou szo vsze táksi falatje, steri szo prejk osztali z-velki falátov i zdaj je neszmerno fáil vöodámo. Jesztejo zsideni i drügi vrejdni osztánki, stere zdaj po niszikoj cejni tá dámo.

NE ZAMÜDTE TOU REJTKO PRILIKO !

M. Klein

321 E. THIRD STREET, BETHLEHEM, PA.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin !

14000**ZADOVOLNI VLOZNIKOV MÁMO.**

Sztoaga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szveklo poszvedocsi, ka vöobszlüzsávanye, prijaznívoszť i nasi vlozsnikov zagvüsanye je trno pripoznáno.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZTnas bank vszígdar vu voditelszkom
pozványí szpeláva

Po vlozsbaj tréjtí percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeu

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbé

Notrivlozsbeni penéz suma je vecs kak
sészť million dollárov.**E. P. WILBUR TRUST CO.****FOURTH STREET and BROADWAY**

Vejka od Glávnoaga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehemi

3% interesa plácsa na sparavnoszť polozseni
penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Banka Vöobszlüzsávanye

Nisese vász nemre bougse vöobszlüzsítí, kak pa tiszti, kí znájo vase potrejbésine, zselejnye ino szo mogoucsi gucsati po vasem lasztivnom jeziki.

Nase treszeti lejt penezeposilanye i sífkárte odávanye onim persounam, stere szo vu szrejdnyoj Europi je zadoszta szvedocsanszťvo naj vász vöobszlüzsímó.

Mí szmo vam mogoucsi raztolmácsiti nouvo notriprivandrajoucso právdó i vsze ka je potrejbno za tiszte, kí eszi kvam seséjo príditi. Nisese vam je nej mogoucsi postenejse pomáhati kak mí.

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

ZNASOSZTNI GLÁSZI

Zgrablivi betegi i csemérna sztvárina

Znanoszt sze je zse dávnogvüsala od toga, ka vu raznásanyi zgrablívoga betega nistera sztvárina velki tao má i prouti zgrablívomi betegi valon bojúvanye vu prvom rédi trbej prouti táksoj sztvárini obrnouti ino tiszta vöprepravit.

Dr. Krauss Rudolf profeszszor je vu báskoj znanosztvevoj družsbi interesántno napredjavanye drzsao od toga pítyanya. Vö je zdigno, ka zgrablivi betege, küge vu prvom rédi podgani i bujé razsürjavajo. Té nájböle pestisa nevarnoszt noszijo. Nej menyé szo nevarni szumieske, kak moesvarne tréslíke i zsute tréslíke razsürítelje.

Pestis vszígjár oszkrunyene podgani razsüríjo, Tak szo prineszli notri 1899-ga vu Juzsno-Ameriko küzsni beteg z-ednoga hajouva podganami. Zgrablivi beteg ne szhája dírekto od podgani, nego bujé poszedüjejo, stere csemérna podganaj pocécajo vu szébe ino vu esloveka neszéjo prejk.

Vu Argentíniji z-officiálnov szigurnosztjov preprávlajo podgani, znicésávajoucsi betegov z-ceplávanyom, z-csemérom, nadale potvorni hajouvo zadúsávajoucsimi gázami valon csíztsenyem.

Vu prouti zsute tréslíke bojúvanyi vöposzúsíjo moesvare, gori zvuzsgéjo tiszte krajíne ino vöokádíjo szumiesov drüge szkrita mejszta. Ar szo szumieske raznoszili te beteg, steri je trno doszta áldovov meo. Vu Pozsony-i, bár szo tam szumieske nej noszili tákso nevarnoszt, szo zse túdi trno nászhajno bráníli prouti nyim. Vu Dünajszki vejka jda je voda vövejláa, szo zse na milliárde pouvali szumieske ino csi je eden mácsni vöter priso, notri jdi prineszo vu váras, gde szo prevecs doszta neprijétnosztí napravíli. Ali moesvarne mejszta szo od ránoga szprotolajtja mao z-petrolijom polejalí notri. Tiszti je notrizadíso szumieske ino váras zse je odszloubodo od tej mantrajoucsi guszto.

Juzsne-Amerike vu véksi várasaj sztalne komiszije jesztejo, stere vu onom pripetjéj, csi zse vu sterom meszti zsuta tréslíka pripeti, vesaszi zse na pout vzemejo na szumieski gnejzd goriiszkanje i zniesanye. Z-tém obhodejnyom je szkoron popolnoma nászhajno hodilo zsuto tréslíko prepravití.

K-betege noszécsoj sztvárini szlísíjo sztinice túdi. Té nájmre takzváni Ahagasz beteg vzemejo prejk, steromi na nouvo porodjene decé 60-70 percentov na áldov szpádne. Pri odracseni krofe pozroküje ino drevénoszt.

Vözmétani tifusz nájbölevíis razsürjavajo. Vu szvetszkoj bojni je tou velka nevarnoszt bíla, ali osznovlena vrácsítelszka znanoszt je znála za sztvavití toga razsürjavanye.

Vu Juzsnoj-Ameriki je bilou toga betega gnejzdo, ali na divji krajínaj szkousz protivinszki sztanesarov napádanya, zse poszrecsilo ednoj zná-

nosztvevoj expedícíji tou gnejzdo túdi vöprepravití.

Ali nega szamo tákse sztvárine, stera betegov klice noszijo, nego jeszte csemérna sztvárina túdi. Tiszte szo nájmre: csemérni pávocke, piskourje i kaese.

Med csemérnimi kaesami je nájrazsürjénejsa vipere fajta. Tém je zsálec odznoutra voutla cejv, stera vu csemérno zacsko pela. Csi kacsá vgrízé szvojeja áldova, kak z-kákse spríckance, vu rano teesé csemér. Nej csemérne kaese túdi májo csemérno zacsko, ali nyigov zsálec nema odznoutra cejvi, stera bi prejk odneszta csemér. Nej csemérne kaese szo csemérnim szmrtai protivícké ino nepresztanno bojúvanye jeszte med nyimi. Prouti csemérni kács vgrízsenyi zse trno dobro proutno vrásztvo jeszte ino csi vu vrejmeni núcajo tiszto eslovek nede kácskoga grízája áldov.

Tou vrásztvo tak rédíjo, ka csemérni kács csemér vu málieskoj vnozsní vu konye spríckajo, tak pridobleni szérum potem núcajo, kak pri differítiszí.

Tak zse bojúje eslovek z-naturnimi znicésávajoucsimi moesmi ino nepresztanoma naprej ide po obládnoj pouti.

Zsitka váme poberécsi

Csi zse szpotrejti sztári eslovek touzsi szvojemi doktorí, ka ga do eti mao nika nej bolelo, nigdár je nej bio betezsen, tak je príska na nágli na nyega bolecsína, — te zse doktor zasmeje i kuma z-glavouv.

— Na nágli je príska bolecsína, falíngá? Naednók zse zse szpotrli vküper? Nej sztiná! Vu natúri zse nika nezgodí zvonrédnoga. Ka je dnesz grátalo, tiszto zrok má veseraj. Vesperáne pa z-tiszto bode, ka je pred tiszim bilou. Tou, ka szte tak vküper szpotrejti, zse vecs deszét lejt priprávla.

— Kak, csi szam nej esüto? — píta betezsník.

— Ar eslovecsi orgáni noszijo bremení, nevoule, dokécs ládajo. Ino eslovek szí tak míszli, ka nega nevoule. Pa zse bogme pomali povnozsa tiszto, stero ga na szlejdnye nakla potézsi.

— Na príliko?

— Jeli ví zse zse vu dete-esem vrszti labdali, doszta bejzsalí, do opesanya spilalí, ali zse pa rano zacsnolí zmetno düseвно ali telovno delo? No vídíte! Z-tém zse szí prejk mére premoeszli szrdé ino zse hitrej obsztaralí.

— Sto bí szí tou míszlo?

— Potem zse vu cílou mládi lejtaj zacsnolí kadítí. Nikotín vam je páli napadno szrdé, zsaloudec, plücsa, pa nájmre csi zse odznoutra kadíli moesno, ocsi túdi. Od toga nanes nemo gucsao, ka vam je dohána csemér na zsívce, na mozgé túdi skodlívi bio.

— Grozno!

— Nadale gda zse gorí-zraszli kak mládi eslovek, nej zse szamo ednók vö osztlí vnoesi. Vesászi vu delí, ali vecskrát vu razveszeljavanyi, vu lumpanyi. Tou je zsívcevoj túdi pripetilo, ka zse víno i

drügi alkohol vszívali prejk mére. Tou vam je páli szrdé napadnoló.

— Pa kak mí je te vsze tou dobro szpadnoló!

— Tou túdi nemrete tajítí, ka szte dosztkrát píli moesno esarno kávo. Vu drügom vszívanyi zse túdi nej ednók bíli neprímejní. Vu delí zse zse túdi prevecs obrüdíli. Nej szte hodíli zadoszta na frísek lüft. Tak je szfalíla pomalí zsitka gotovína. Csi bí vsze tou nej csinlí, dnesz bí esese nej bíli tak vküper szpotrejti.

— Ali goszpon doktor, ka mí zdaj právite, tiszto za nevarnoszti ímeníjete, pa mí je tiszto bílou mojeja zsitka nájlepsa radoszt. Brezi tej bí níti zsvetí nej bílou vrejdnó.

— Vej ednók esednejsé gráta eslovecsaszto ino de vu táksem delí íszkalo lepoto, stero nyemi nedene na níkoj zsittek.

PODPÉRAJTE tiszte store, steri glasújejo v-nasi novinaj!

AMERIKANSZKI GOTOVÍPENEZ DOLLÁRE

plácsamo vö tam prejk vu steromkoli várasí ali vészí, brezi dolípotégnyenoszti, po postí ali pa po telegráfí.

SIFKARTE odávamo na stero koli línijo, za právo cejno.

ZA VLOZSBE 4-tí percent ínterésa plácsújemo.

KISS EMIL Bankhizsa

133 Second Ave New York.

Csi vász nogé bolíjo príde k-Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, gde zse vam nogé z-vízíjrajo od vcesnoga noug vrácsítela szploj ksenki.

Jedíni trzsci Aunt Polly i dívatní Stout Obüteli za Zsenszke. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bí mí nej mogoucsi bíli Obüteo datí.

Velíkoszt: 2½ do 12 numere súrki i voutszki.

M. E. Kreidler i Színovje

NAJPOSTENEJSA OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

Zavüpavnicke

“Amerikanszki Szlovencoj Glász” Redítelsztvo, szpostenyom naznánye dá cstejocsím, ka, kí szí té szlovenszke novíne sesé zapovedatí, naj szí je szamo prí nasi “Zavüpavnikaj” zapovej i naprej plácsa. Ali kí bí je Zavüpavnikom nej mogoucsi bílo plácsatí, on naj nám notrí posle vu Redítelsztvo.

Opominamo nase szlovence, naj vszígjár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromí za té szlovenszke novíne plácsate i pogledníte csi na tiszto odpiszki steroga dobite bode tej novín ímé: “Amerikanszki Szlovencoj Glász”. Csi bí pa na tom odpiszki toga íména nej bílo, tak te odnász novín túdi nemrete esakátí, ár mí tákse vu znánye nevzémemo, stero mí níti naznánye nedobímo. Mí szamo oním poslemo novíne i nyím nyígovo plácsano sumo vu réd zememo, kí do melí tákse odpiszke pokázatí, steri szo od Amerikanszki Szlovencoj, Glász novín szhájajocsi.

Amerikanszki Szlovencoj Glász novín Zavüpavnikov íména:

- Bethlehem, Pa.
Bölec András
- Pittsburgh, Pa.
Markos István
Simon István
940 Vista St.
Bridgeport, Conn.
- Tkálec István
92 Pine Street
- Newark, N. J.
Erbert István
15 Wall St.
- Steelton, Pa.
Kamplín József
583 4th Street
- Allentown, Pa.
Péter Farkas
514 N. Jordan St.
- New Brunswick, N. J.
Louis Koszár
199 Hamilton St.
- Palmerton, Pa.
Doncsecz Jozsef
- Elizabeth, N. J.
Gombotz Ferencz
- Chicago, Ill.
Mike Novák
1913 W. 13th Street

Trém vcsíníte dobrotó: szebí, glasúvajoucsimi i nam, csi zse prí kúpüvanyi szpomenéte, ka szte storosov glasenyé vu nasi novinaj cstelí.

Bridgeport, Conn. i Krajína

ZAVÜPAVNIK: TKÁLECZ ISTVÁN
92 Pine Street
Bridgeport, Conn.

KOLETÁR JÓZSEF
PENEZEPOSILAJOCSEA,
SIFKARTE, NOTAROSKA
INO SZEKOLACIJE
KANCELAJA
401 HANCOCK AVE.
BRIDGEPORT, CONN.

Vsze ete zloucs prízstájajoucsé zavüpnosztí rédnó i düsnovejszto dokoncsa.

Vu sztárom kráji bodoucsi dugovány zse obrnte kmení z-cejlov zavüpnosztjouv

LESKO JÁNOS i SZIN
szta vu cejloj Connecticut drzséli i Bridgeport várasí jedíni Vogrszki Pogrobnik i Balzsamérar, kí nájfalej i za nájfalejsó cejno zgotovímo pokopálícsé z-nasími lásztními automobilámi.

Átresz:

JOHN LESKO i SZIN
328 Hancock Ave.
Bridgeport, Conn.

Csi Káhle ali Kaksekoli Pohístvo

seséte kúpítí, poícsíte gori naso baoto, gde szí za prímejrno cejno lehko notrí szprávíte pohístva potrebjesíno.

Nájbugse káhle vu velkom preberányi drzsímo vu nasoj szkladárníci. Prídte i pogledníte.

Feldman Bratovje

336 Hancock Ave. Bridgeport, Conn.

Podvozseni vogrszki reditel

Vu Youngstown-i, Ohio, je Révész Kálmán, tamosnyi Amerikai Magyar Hírlap íména vogrszki novín reditel, poszkúszo na lasztívnoj kouzsi, kaksá je automobilszka neszreca. Révész je hodo k-ednomí szvojemi príjáteli, Dr. Máhrer vogrszkomi vrácsíteli. Gda je domou sou, je prejk seeso ídítí na streeta drügom sztráni sztojécsimi k-szvojemi masíni, gda ga je eden náglo tirajoucsi truck, steroga je Németh Ferenc vogrszki baotos pelao, — távdaro.

Navzoucsi je bio te neszrecesé Dr. Máhrer, kí je vcsaszi podelío prvo pomoucs Révészí, potem ga vu nyegovom masíni domou odpelao.

Révész je na lejvoj rouki, pa na právoj nougi tesko ora-

nyeni ino tejlá vszáki tao je moesno szkucseni, tak ka dügi cajt vzeme, dokécs zse vözvrácsi.

Németh Ferenc tak práví, ka je on prej nej krívec, ali tou je persze táksa návada povedití tákséga hípa. Csi stoj podvozi koga, neprípozná szvoje nepazlívoszti. Tak gucsíjo, ka je Révész Kálmán zse trétjí áldov rávno tiszto trucka.

ODSZELITEV

Tak ímenívani Army & Navy Store zse odszeli zdajsnyega meszta 421 E. 3rd St. pod nouvo meszto Cor. Third & Taylor Street okouli novembra 1-ga. Vszáki kúpüvajoucsi na odpéranje dén dobí eden safety razor i brítva klingo ksenki csi za eden dollár ali víse vrejdnosztí kúpi blága. Doszta vrejdnoga blága bode na odajo píscseno po znízsenoj cejni na odpéranje dén.

szlejdó goszpon Zentái-ja, tou je gvüsno, ár ne íseé szamo szvojo hesér prí nyem, nego naj zvej, ka je bogátí, na peneze szí túdi raesuna.

Ali nej je bílou szamo tou tiszto, stero je z-bojaznosztjov napunílo Kalmárove, nego szkoron jí vu cágloszt szprávíla ona vevszt, ka je Mari Zentái-ja vnúka, ár szo vszí poznalí na Fánnyke sínyeki, blízí prí vühi oucsívidna esarna lécsa, kak “materno znamejnye”, stero je nedvojno szvedousztvo bílou Paskála potrdjavanye, kí je z-szebom noszo píszmo, ino tou je vszáko dvojnoszt vözapró.

Ali nej szo szamo sztarci bíli vu cágloszt szpádnyeni zavolo toga vönájdjénya, nego Mari túdi, stera je níti esüti, pa nanes nej míszlíti seséla na tou, ka je Fánny tiszta, stera bí tí mogla bídtí, ona pa Zentái-ja vnúka. Za pobíto, betezsno zse je esütíla, od onoga dnéva mao, gda je Paskál vu nyígov hram sztoupó.

Naj med túhínszkími, nepoznáními lüdmí szpunyáva od szégamáo szvoj zsiték, kí szo nyej do eti mao nika nej bíli ino sterim je rávno tak vszedno bílou: med dvej deklí sterakolí je bíla tiszta, stero szo z-szebom pelalí. Ta míszel je neprenoszécsa bíla na nyou gledoucs ino na brítki zse je szkuzíla vu bojaznoszti, ka bí nyej trbelo povrszti te vrle sztarce, k-sterim zse je szvojeja szrdé z-cejlov vrejlosztjov drzsála.

V-nocsi-vudné szí je na tom trla glavou, kak bí naj odvroula od szébe te protivajoucsi vdárec, dokécs zse je k-konci porodíla vu nyéni mozgáj tiszto píszma vszebína, stero je Fánnyki píszala ino vu sterom jó nazaníla od toga, ka zse nyej velka nevarnoszt protiúje.

Tou je Fánnyko esese bole szvadílo.

— Cílou trno velko delo rédíjo z-Márike, — je právla na brítki Karolín nénikí, na stero je nepríjéten nászlad melo tou vözglásénye, kak vszígjár, csi je Fánnyke neszmílenoszt mogla poszkúszítí.

Ali med cajtom zse je níkse trno esüdno delo zgoudílo.

Eden dén pred odpotívanyom moskov je Fánny páli píszmo dobíla z-Mokrain-a, stero je nyéni düsevní sztan popolno premejnílo.

Nícsé je nej znáo, ka je páli Mari píszala nyej, szamo je postní peesat kázao, ka odkéc je príslo píszmo, stero je po Karolínou rouki slo szkousz ino stero je Fánnyki na pametvzévso nemírovnoszt zrokkúvalo.

Szvojo szásenoszt je nej mogla zatajítí ino po szprejévtí píszma je szlílíla sztároga oeso odhájanje. Z-náleznosztjov je zvedávála, gda prídejo názáj ino vszej na velko esüdivanye je szkoron molécs právla, ka naj sztálno prípelajo Márike, stera bí nyej velko zsaloszt pozrokúvala, csi bí nej príska zsnými.

Tou premenbo szo nej vzéli za drügo, kak za novejsé kapricéranye, stero szo na vszákom sztopájí-szlejdí poszkúszítí mogli, ino stero je nyéno rodíbino nej szamo esemerílo, nego cesztoú jí razzsalosztló túdi, ár je szvojo zavüpnoszt popolno za dvoješo napravíla. Ali eta premenba je zdaj ednók nej bíla kapricéranye. Szprejétoja píszma pár rejési je sztrsznoló Fánnyko. Nítí száma je nej znála, ali trepetala je toga z-krívne razmetoszti. Nezaesunanokrát je prejk precestejla, ino na ono ogvüsanye je príska, ka ona z-Márikov gvüsno more gucsatí, pa nájmre kak nájprvle.

PAZKA!

PAZKA!

Vszí tiszti, steri prehládjenoszt, reuma, plécsnebolezni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obízst; zsalodcnom betegi ali vu káksem drügom betegi trpíjo, naj zse zvüpnosztjov obrnéjo k-mení

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).
Telephone: 2174

Ráne Zsenidvi

Prinasz sze dobí küpiti vszefelé zselezno blágo, dobra skér, za hrame zselezna potrejbcsina, vszefelé fárbá, za automobile tále i tüdi Sport blágo.

Odprejto po vecseráj
Nájbole primejrna Cejna!

Dobro vöobszlúzšávanye do-bíte od szlovenca

PÉTER FRÁSZ-a

Nolan-Concilio

HARDWARE COMPANY
232 E. 3rd Street, Beth., Pa.
Telephone 3094

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sze hizse vödájó, na kédne ali na meszece. Fájn notri szprávlene hizse, elekrik i gáz poszvejt.

AMERIKAN HOTEL

311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

Potrebno Vam Je

SPARHET, KAHLE,
VINSZKO PRESO,
VINSZKI LAGEV
ali na drügo POHISTVO.

Csi vam je na tou potrebno, te szamo pridte kmeni i vidli te, ka te zadovolni zmöjím blágom.

Cena je primeni nájdrednejsa, stero poszvedocsijo tiszti küpci, kí szo zse primeni küpili edno ali drügo potrejbcsino.

SAMUEL MILLER

317 E. 3RD STREET
BETHLEHEM, PA.
Odprejto po vecseráj

KORINE

Nájlepse korine za gosztüvanye, ali za kaksí koli drügi poszeo szamo prinasz lehkó dobíte za to nájnizsise cejno i vu nájkratsisem vrejmeni. Pridte notri, gda de vam na korine potrejbcsina.

T. M. HOGAN

KORINAR
331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Znáno, ka na Zhodi ino na topli krajínaj vu doszta mlájsem vrszti vézsejo hizsne zákone, kak pa med mrzlejsi szevernimi národaj. Tomi je nej szamo tou zrok, ka sze tam prve ozori na zsenidev eslovék, nego tiszti nemáren, pokojen zsítek ji tüdi nadigne na zsenidev. Od mohamedánsz-koga vadlíványa nanes negucsímo, steri moskam k-zsenszki valon sztan tüdi doszta bole szigurneje oszoudi, kak pa záhodni národje.

Vszebile je csüdneje, ka vu mrzloj, vekivecsno meglénaj Angliji je tüdi nej rejtká rána zsenidev. Po officiálnom angol szkom vöpokázanyi vu jedínoj angolszkoj grofovesini (kolonia, krajína) szo 22 hizsnoga zákona zvézali od 15 lejt sztarosztí mlájši lüdjé. Tri szo od tej mládi zsenszék zse dovice i edna je pa razpítana.

Vu Largewood várasí 12 táksi zsenszék jeszte, od steri je niti edna nej bila esese 15 lejt sztara, gda je k-mouzsísla. Csüdnó i spájzsno pripetjé je tisztoza 17 lejt sztaroga esloveka zsenidev, kí je szvojo nigdasnyo dojko, varvaukinyo, edno 60 lejt sztaro sztáro zsenszko vzéo za zseno.

Vu Londoni je 20 cilou mládi decskov sztoupilo vu hizsni zákón z-trno sztárovsznejov, ober 60 lejt sztarosztí. Zájénno táksi sztári "mladozsenci" szo szí páli odébrali za szvoj zsítka pár cilou mláde deklíeske.

Bár kakstécs sze nam za esüdne vídíjo tej pridátka, lehkó popolno konstatejramo vu poprejknom poszküsenyi. Ne je szamo vu Angliji tou tak, nego po statiszticsnom szvedousztvi, vu trno doszta drügi országaj tüdi.

Konstatejrali szo, ka szkoron tak sztojí delo, ka szploj mládi, od dvajsztí lejt doszta nizse, esesztou sztoupíjo vu zsenidev z-cilou sztárimí zsensz-kami ali moskami. Vu dvajsztí i tresztí lejtaj zsnyim glíjnoga vrszta pár zselejo lüdjé, persze tak, ka je moski malo sztarejsi. Od stirideszté lejt zsítka sztarosztí prejk sze zse szploj prouti mládim obrné pazka ino csi bole sztarejsi bo-de moski ali zsenszka, vszebile mládoga isese. Ka vu kelkom je cesedno delo tou, tiszto mí nemo szlejdíli. Vej szo jáko velki, prestímáni lüdjé vesínoli tákse. Dumas, héresen fran-

cuski piszátel, je vise 60 lejt sztar bio, gda sze ozseno z-ednov 18 lejt sztarov deklov ino Jókai Mór, nájvéksi vogrszki piszátel i poéta, je blüzi 80-i lejtaj hodo, gda je edno szploj mládo dekló pelao k-oltári.

Nature szkrivnosztí szo tou, ino lehkó sze szmejmó ali csüdivamo na tom, nego záto nemremo preminiti tou.

Szpravite szebi vas familíszki kejp za dár pri Csály Löwyji. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.

Opomínanye vu sztárom kráji cstejousim

Szpostenyom goríopomínéno vsze one vu sztárom kráji cstejouse sterim je zse na novinc naprej placílo dolí priteklo, naj sze poszkrbíjo za tou, naj je nyígovi prijítelje ali dobrocsínitelje eti vu ameriki plácsajo vu rédnom vrejmen: ár szmo ovak ti ednim novine priziljeni presztaviti, sterim je zse naprej placílo dolí priteklo.

Tak proszimo, naj szí cstejousi tou vu znánye vzemejo ino naj nam tou prosnyou szpuníjo.

z-postenyom

Amerikanszki Szlovencov Glász
Redítelsztvo.

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinasz sze dobí szákša zselezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i szákša potrejbcsina za Automobile.

855-857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

pridte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone Cedar: 5752-W

Dományi za dományega, podpérajte nase novine!

Píszma vszebina je eto bíla:

Csi bi znála, ka tvoje píszma nikomí drügomi vu rouke ne prídejo, naznaníla bi ti edno grozno delo. Boj pripravlena na nájhüjse. Nej szmo bílí mogoucsi tiszto od tébe odvrmouti... Naznani mi kak nájprve, csi lehkó písem brezi zadrzsáványa, ino vesaszí ti odgovorim ino szpísem tiszto, stero zdaj nevüпам.

Mari."

Tej redouvje szo vu nájvékso groznoszt szpravíli Fányko.

Poznala je szvojega detecsega vrszta pajdáslínyo, je znála, ka je nyou szamo nájoumoraj-a nevarnoszt nadígnola na píszanye tej redouv. Znála je, ka je vszákó nyéno potrdjávanye isztina ino nyéne cáglosztí z-szrdéa prihájajo. Ali vu kaksem táli sztojí na nyou gledoucs ta nevarnoszt? Ka bi doszégno nyou? Vu prvój minúti je na Dar ai-va míszlíla, komi je ednouk lübézen vadlívála ino koga je zagvúsána bíla, ka lüto lübi. Na tou más el sze je zaszmejlá. Kak bi naj bílou tou nassi? Ali ta lübézen bi zdaj vu vezdásnyem sztáni, neprijé na grátala nyej.

Ka bi seseo od nyé zdaj zse Darnai? Sto bi poumlo na nigdasnye oblúbe? Ona zdaj drügo vövidejnye má. Lejpa, bogáta je. Vu glávnom várasí zsvivé. K-prestímánaj familíji szlísi!

Rejszan bi szmejsno bílou, csi bi tiszti prouszen jágerszki decsko na tákse esese szamo míszlíti tüdi vüpaó! Ino na tou míszel sze je esese med vaganyom tüdi zaszmejlá... Ali potem dale premíslávájoucse, je nyej na pamet prísla Darnai lüta natura. Te eslovek je na vsze szpodoben! — szí je míszlíla.

Eh! od koj bi sze bojála? Sztári apa ga na prouszni vöposlejo ino jasz mó sze vöszmejlá zsnýega...

Ta míszel jo malo vtísala, ali szledi szí je na tom premíslávála, ka pa csi sze nyej kákša drüga nevarnoszt protüje. Ali ka?

Niti esese szí nej szoumníla od toga, od koj je Mari píszala. Ino dönok je nej mogoucsa bíla preládai szvojo bojaznoszt. Komaj je csákala, ka naj vöoznamejníjo tiszti dén, gda do ovi sli vu Mokrain. Szílíla je nyígovo odpötívanye ino jí proszíla, ka naj prídejo z-Márikov vküпно kak nájprve nazáj, ár ona zse trno zselej nyou víditi ino bi trno zsaloszna bíla, csi bi brezi nyé príslí nazáj.

Vsze tou je esüdno bílou od Fányke sztráni ino nerazmeto, kak esese nezracunano pripetjé vu nyénom znácsaji.

Kalmárovi szo po Paskála odhájaní z-nájé sov nemírovnosztíov szpunyáváli dnéve.

Ne, szo bár drzsali za mogoucsa, ka bi vu velom glávnom várasí te zapücseni eslovek goríaj-o Zentaj-ja, od koga je nika poszebnoga nej znao, a szamo nyégovo imé, ali kre drüge sztráni szo sze troustali od Paskála prílesnosztí, ár kí je telko probao, trpo vu zsvílejnyí, kak on, zlejká szí je szpravo znánye od onoga sztároga trzsca, steroga imé, imánye i preminoucsota je po nezracunanom vezálícsí zagvúsano poznáno bílou vu glávnom várasí ino esese vu onoj drüzsbí szo lehkó znali od nyega, gde sze Paskál obrno po nyégovom táprihájaní.

— Táksi eslovek zná nájdíti, ka isese, — je pravo zdihávájoucse Kalmár, — Ka de pa iszkao,

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Naznánye Szloveni!

Vszém postüvanoi szlovencom dam naznánye, ka szam na novom mesztí

Joseph Hotel

oudpro, gde sze dobí vszefelé jejsztvína ino pítvína za primejrno cejno.

JOSEPH GOJTAN

817 Chesnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

SZLOVENCÍ!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novínaj glasüjejo. Tou szo tiszti stori, stere nam nej potrejbno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsvoucsi nasi bratje szamí dobro znájó, ka vu tej glasüvájoucsi storaj za rédno cejno dobro blágo dobíjo i szaksega szlovena prijaznívo vöobszlúzšávájó.

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S
CAFÉ & RESTAURANT
Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szloveni! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvíno pítvino. Vszákí szlovenec bo-de z-nájlepším postenyom vöobszlúzšeni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte primeni küpiti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoza nájboksega dohána napravleni. Jasz trzsím to nájprednyeje blágo, naprebéranye vu vszáksem iméni.

Tüdi vu toj nájlepsoj posttávi decínszko spílo dobíte primeni küpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.
729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

MOSKI GVANTI

Nouvi Jeszénszki z-edními ali z-2-ji lacsami gvanti od \$16.50 do \$35.00

MOSKI ZGORNÍKAPUTJE

Nouve moude Zgorníkaputje od \$15.00 do \$35.00

POJBINSZKI GVANTI

Vsze z-Stofa z-dvouji lacsami gvanti od \$7.50 do \$15.00

I vsze drügo potrejbcsino za Moske i Pojbe, stero sze sze gvantanya dosztája trzsimo za rédno cejno.

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Duplíske Erdécsé ali Szíve Stempline
dobíte z-etím glasenyom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Penéznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpenéznik

Penézna Vrejdnoszt \$200.000.00 Cejlo Imánye \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szloveni, kí szí scsé dobro frísko meszou küpíli, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobí szákse féle frísko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszígdár dobro i rédno bodete vöobszlúzšeni, csi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou nájboukso blágo za nájdrednejo cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszem szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobniká, on sze naj obrné kmeni, gde dobí naj bole posteneje vöobszlúzšeni

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.